

COMMISSARIS MARIKE VAN LIER LELS HEEFT VOOR REED ELSEVIER AAN TWAALF DAGEN PER JAAR GENOEG

voldoet geen enkele onderneming aan deze eis. Alleen supermarktconcern Ahold komt in de buurt met drie van de acht commissarissen van het vrouwelijk geslacht (37,5%).

In Duitsland heeft de corporate-governancecommissie in de geactualiseerde code opgenomen dat ondernemingen concrete streefcijfers in hun jaarverslag moeten noemen voor het wenselijke aantal vrouwen in de raad. Wellicht ook een idee voor Nederlandse raden om zich toch enigszins te committeren aan de opmars van vrouwelijke commissarissen.

RAAD TE GROOT

Interessant gegeven is dat de in de problemen geraakte financials ING (11 commissarissen), Aegon (11) en SNS Reaal (10) alle drie een relatief grote raad hebben. Dit zou de veronderstelling bevestigen dat grote raden minder effectief zijn in het houden van toezicht omdat de besluitvorming trager verloopt en de commissarissen zich snel minder verantwoordelijk voelen. Passievere commissarissen kunnen zich makkelijker verschuilen achter de spraakzame persoon die graag op de voorgrond treedt. Op het vlak van de bestuursbeloningen – deze zijn de verantwoordelijkheid van de commissarissen – kan een kleinere raad ook gunstig zijn, zo blijkt

uit onderzoek van de Rotterdam School of Economics. Als het toezichthoudend college uit meer dan vijf leden bestaat, neemt de bestuursbeloning gemiddeld namelijk met 49 procent toe.

WEINIG TIJD, VEEL GELD

De tijd die iemand steekt in een commissariaat kan veel zeggen over hoe serieus hij of zij die functie neemt. Uit recent enquêteonderzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam blijkt dat de gemiddelde commissaris dertien uur per maand besteedt aan het bedrijf waar hij of zij toezicht op houdt. Bij ondernemingen met een one-tierstructuur – raad van commissarissen (non-executives) en raad van bestuur (executives) zijn hier feitelijk samengevoegd – wordt altijd verondersteld dat non-executives dichter op de bal zitten. Dat valt nog te bezien.

“De tijdsbesteding van mevrouw Van Lier Lels is naar verwachting ongeveer 12 dagen per jaar”, zo meldde Reed Elsevier chairman Anthony Habgood bij de presentatie van commissaris Marike Van Lier Lels op 14 januari van dit jaar. Het is de vraag of dit voldoende is om de complexe corporate-governancestructuur en strategie van het informatiebedrijf werkelijk te begrijpen. Als deze twaalf dagen worden afgezet tegen de kleine 50.000 euro als jaarlijkse vergoeding, lijkt dit een gebrekkige inspanning. Jan Modaal moet hier anderhalf jaar vijf dagen per week voor werken.

Omgerekend naar uurloon verdienen veel commissarissen meer dan de bestuurders waar zij toezicht op houden. De gemiddelde president-commissaris verdient met ongeveer 70.000 euro zelfs aanzienlijk meer. Bij bedrijven met een one-tierstructuur zoals Arcelor Mittal, Unilever, Shell en Reed Elsevier verdienen de non-executives respectievelijk 179.428, 115.200, 157.166 en 73.486 euro, wat een prettige bijkomstigheid is van het Angelsaksische model. Maar op de vergoedingen van chairmen Jorma Ollila (Shell), Michael Treschow (Unilever) en Anthony Habgood (Reed Elsevier) van respectievelijk 750.000 euro, 635.000 euro en 351.371 euro (vanaf juni 2009) zal zelfs de gemiddelde bestuursvoorzitter van een middelgrote beursonderneming jaloers zijn.

Hoewel commissarissen zelden gedreven zullen worden door de vergoeding, kan een commissariaat dus lucratief zijn, helemaal als ze meerdere ondernemingen op

hun palmares hebben staan. Maar is de vergoeding te hoog? Als een commissaris zijn werk naar behoren doet, is de vergoeding te laag, maar als hij een loopje neemt met zijn verantwoordelijkheden wordt de jaarwedde al snel te hoog. Gezien de problemen van Nederlandse beursvennootschappen heeft het er alle schijn van dat de verdubbeling van de commissarisvergoedingen in de afgelopen tien jaar niet geleid heeft tot twee keer zo goed toezicht.

AANDEELHOUDER HEEFT STEM

Uiteindelijk zijn de commissarissen zelf verantwoordelijk voor een zo optimaal mogelijk samengesteld toezichthoudend college, zij dragen elkaar namelijk voor. Op papier nemen zij deze taak serieus. Zo is in veel profielschetsen van ondernemingen een zin opgenomen als “de raad streeft naar een gemengde samenstelling, onder meer met betrekking tot geslacht en leeftijd”. Maar specifieke streefcijfers ten aanzien hiervan worden niet gegeven. Aandeelhouders, vooral grote institutionele aandeelhouders, zouden een actievere rol kunnen spelen. De aandeelhouder kan immers voor of tegen stemmen bij iedere commissarisbenoeming. ■

ALS ER EEN NETWERK VAN 'OLD GIRLS' ZOU ZIJN, ZOU ANNEMIEK FENTENER VAN VLISSINGEN DAAR ZEKER NIET IN ONTBREKEN.